

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
televel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**

Főpiacz, a város-
hazzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos petit-
seronkint 5 kr-ával
számítanak.

Klerikális választási ügynök- ségek.

Budapest, január 24.

A nemzeti párt apróbb istenei előtérbe jutni iparkodnak s a képviselőház elé kerül egy indítvány, amely magában foglalja, mint Apponyi konkrét alakba öntött beszéde, mindama feltételeket, melyek által a képviselőválasztások tisztaságát biztosítani lehetne. Békefeltételek béke számára, amely béke nem béke; kívánalmi és követelése oly pártnak, amely mitsem nyújthat s magát mire sem akarja kötelezni. Az említett indítvány kilátásai oly tárgyalásoktól függnék, melyeket a nemzeti-párt békeapostolai indítottak, amelyekkel szemben a kormány az egyedül okos várakozó állást foglalja el.

Mint a P. C. jelentheti, a nemzeti-párt indítványát ahoz a külön bizottsághoz fogják annak idején utasítani, amelyet a Ház a kuriának választási ügyekben való biráskodásáról szóló törvényjavaslat tárgyában jelentéstétel végett

kiküldött. Ott döntsének az összes feltételek sorsa felett és a kormány nem törődve a nemzeti-párt részéről várandó engedelmekkel, kivieszi a javaslatból s pártolni fogja azt, ami megfelelő; ellenben azt, amit nem talál megfelelőnek és a magyar államiságra s nemzetiségre veszélyesnek, vagy csak aggályosnak is tart, bármit kockáztasson is, minden körülmények közt vissza fogja utasítani, mert minden békés ünneplésnek és minden kényelmes parlamenti helyzetnek felette áll Magyarország állami és nemzeti érdeke, mert semmi körülmények közt és a kifelé gravitáló számos nemzetiségek egyikének sem szabad érintenie.

Az ellenzék még minden választás alkalmával panaszkodott választási atrocitások miatt. Még egy országgyűlés sem jött össze úgy, hogy ellenzéki részről a legszigorúbb kritika beszéd tárgyává ne tették volna a parlamenti választásokat és addig nem is szűnnek meg az efféle rekrimínációk, amíg két paragrafusból

álló választási törvényünk nem lesz, amelynek első paragrafusa úgy szól, hogy csak ellenzéki képviselőket szabad választani, második paragrafusa szerint pedig minden más választás érvénytelen. Akkor természetesen meg lenne az Isten-béke s egyszerre vége lenne minden ellenzéki panasznak. Egyelőre azonban jó lélekkel kell vennünk az ellenzéki hősök vértezett beszédeit, csak azt nem tudjuk megérteni, miért kell épen most, és épen ezeket a feltételeket fűzni a parlamenti békéhez.

A Bánffy-kabinet még nem vezetett általános választásokat; az eddigi pótválasztások mindannyian oly választási ütközetek voltak, melyeket a néppárttal vvitak. Csaknem e néppárt számára akarják az ellenzéki padokon a talajt előkészíteni? Az összes körülmények egybevetése után csak arra a következtetésre jutunk, hogy Apponyi és Ugron pártjának tagjai csupán Zichy és Esterházy feudális lovagok mellett exponálják magukat, akik a nagy befolyáson kívül nem csekély tőkével

TÁR C Z A.

Az áruló sziv.

Irta: Poe Edgar.

Igaz! Ideges, iszonyatosan ideges voltam akkor és még most is az vagyok. De hát mért volnék őrült? A betegség érzékeimet fogékonyabbá tette, de nem rongálta meg, nem tompította el. Főleg a halló érzékem finomult meg és lett rettenetesen ingerlékeny. Hallottam mindent a mi az égben és a földön történik, sőt olyast is, a mit a mélységes poklok rejtenek. Hogy lehettem hát őrült? Hallgassák csak! Mily nyugodtan és okosan tudom én a dolog lefolyását elbeszélni.

Hogy jutott először az eszembe, biz azt nem tudnám megmondani, de a hogy az agyamban felvillant, éjjel-nappal üldözött. Különös szándékom nem volt vele. De gyűlölet se sarkalt, hisz szerettem az öreg urat. Soha se áskálódott ellenem, sohsem bántott meg egy szóval sem. Pénze se csábított — de azt hiszem a szeme, igen a szeme ingerelt úgy fel. Igen, ennek kellett lenni! Egyik szeme ugyanis hasonlított a saskeselyű szeméhez, halvány kékeszínű volt — bevonva valami vékony hárttyával. Valahányszor rám szegezte azt, úgy éreztem, mintha a vérmeleg fágya ereimben és így lelkemben lassanként megérlelődött a szándék, hogy megölöm az öreg urat, hogy megszabadítsam magam e szem saskeselyű tekintetétől.

Ez ok — a miért most engem őrült-

nek tartanak. De őrültek nem cselekesznek előre megfontolt szándékkal, csak láttak volna ekkor! Milyen tervszerűen fogtam hozzá, milyen elővigyázzattal — milyen meggondoltan, mily higgadtan hajtottam végre! Sohsem voltam barátságosabb az öreg ur iránt, mint akkor, az utolsó héten, mielőtt megöltem. Minden éjjel, mikor éjfélre járt az idő, ajtajához lopózkodtam, a kilincsre tettem kezemet és kinyitottam az ajtót, — oh milyen lassan — mily óvatosan! És a midőn az ajtót eléggé kinyitottam, hogy a nyílásnál fejemet bedughattam, kis lámpást szedtem elő, a mely köröskörül fedett volt, úgy hogy a legkisebb sugár se hatolhatott ki és ekkor fejemet bedugtam az ajtón. Ha valaki ekkor lát, bizonyosan nevetett volna azon, hogy mily óvatosan és ügyesen hatoltam be és mily ravaszán és elővigyázatosan fogtam hozzá. Egész halkan kukueskáltam be, hogy az öreg urat valahogy fel ne riasszam álmából. Jó óráig tartott, míg az ajtónyíláson fejem annyira bedugtam, hogy az öreg urat láthattam, mint fekszik ágyában. Hah! Hát egy őrültnék lett volna ennyi türelme és ily óvatossága? És ha aztán fejem szerezésén benn volt a szobában — kinyitottam esendesen, igen esendesen a lámpás védőjét — oly halkan — nehogy a csappanása meghallassék. Kinyitottam — de ép csak annyira, hogy iczinyke vékony sugár lövelhetett oda a saskeselyű szemére. És így tartott ez teljes hét éjjel és mindig épen éjfélkor; de a szemét mindig zárva találtam — és így lehetetlen volt a tetthez fognom, hisz nem az öreg ur —

hanem az a gonosz szem volt az — a mi engem feldühített.

Minden reggel, a hogy szürkült, oly szentelenül léptem be szobájába, és oly elfogulatlanul beszélgettem vele — oly szívélyes hangon szólítottam őt nevével és tudakozódtam hogyléte felől és hogy jól aludt-e? Talán valami különösen gyanakvó természetű embernek kellett volna lennie, hogy csak sejtelve is legyen arról, hogy mily gonosz gondolatokkal vagyok irányában eltelve épen éjfélkor — amikor ő alszik és a mikor őt így hosszasan elnézem. A midőn így a nyolczadik éjszaka is elérkezett, az ajtót még nagyobb óvatossággal nyitottam ki. Az órák másodperc mutatója sokkal gyorsabban mozog, mint a hogy akkor az én kezem. Soha sem voltam képességeim oly nagy öntudatában, mint az éjjel és sohsem voltak érzékeim ily élesek. Valami benső ujjongást éreztem, a mit alig tudtam fékezni. Ha elgondoltam, hogy ott állok az ajtónál, a mint azt halkan lassan, lassan kinyitom mindjobban-mindjobban és neki álmában még csak sejtelve sínes az én üzelmeimről. Oh ha ezt elgondoltam, úgy vihogtam az örömtől bensőmben. De talán még is meghallott, mert abban a pillanatban hirtelen megmozdult az ágyában, mintha valami felriasztotta volna. Most azt hiszik talán, hogy megugrottam. Oh — Nem! Szobájában vak sötét volt, a rablóktól való félelmében szoroson le szokta volt zárni ablaka faredőnyeit. Tudtam tehát, hogy az ajtó kinyílását nem láthatta és rendíthetetlen kitartással iparkodtam azt mind jobban és jobban kinyitni.

is rendelkeznek a jövő választási küzdelmekre. Ennek a néppártnak a karjaiba kergetik az ország katolikus plébánosai a fanatizált népet. Ezekben a katolikus plébániákban a néppártnak igen jól szervezett ügynökségei vannak és sem a nemzeti-párt, sem Ugron frakciója nem szeretné elszalasztani e hatalmas választási tényező protekcióját.

Másrészt egyházpolitikai maguk tartása miatt e pártok az egész országban elvesztették hitelüket s feudál-klerikálisoknak és ultramontánoknak tartják őket. Mandátumaikért reszketnek. A felvilágosodott és szabadelvű magyar választóközönség nem rokonszenvez az egyházpolitikai ellenzék világosságától irtózó elemeivel.

A magyar nemzet tiszteli papjait a templomban, de a választási helyiségekben semmit sem akar róluk tudni. A papságnak a lélek jólétével és bajával kell foglalkoznia és semmi körülmények közt sem szabad politikával törődnie.

A nemzeti-párt és az Ugronfrakció számításába ütközik, hogy ily hatalmas szövetségtárs tehetetlenül és guzsba kötve vesztegeljen, keresi tehát a klerikális választási ügynökségek közreműködését, mert nemzeti föllentése ultramontán színnel van befuttatva és most ez ügynökségek fennmaradása s a néppárti fekete-szoknyás agitátorok kiadósabb működése számára biztosítékokat

és törvényes garanciákat szándékoznak teremteni.

Reméljük, hogy a nagy és tömör szabadelvű-párt ezzel az első komoly veszedelemmel, mely a szabadelvű egyháztörvényeket fenyegeti, erélyesen és egységesen szembe száll, nehogy azt, amit oly sok bölcsesség és erő teremtett, az agitációkra berendezett plébániákon megsemmisítsék.

Báró Bánffy oly gyakran szolgáltatta államférfiúi okosságának és megfontoltságának bizonyítékait; oktalan és meg nem fontolt engedékenységet ez esetben sem fog alkalmazni.

— **Belföldi hírek.** (A valuta- és bankkérdés.) A két kormány tárgyalásai a valuta- és bankkérdést illetőleg befejezősükhöz közelednek. — (Az első magyar óra-gyár) Sz.-Gotthardon felépült. Működését február elején kezdi meg. 200 munkást fog foglalkoztatni s a millenniumi kiállításra már mintegy százezer darab magyar gyártmányt szándékozik készíteni. A kormány különös kedvezményekben fogja részesíteni a vállalatot.

— **Külföldi hírek.** (Az angol királynő gyászja.) Bettenberg Henrik herceg, az angol királyné legifjabb leányának, Beatrix angol hercegnőnek férje, január 20-án este 9 órakor a „Bloncies“ hajó fődélzetén lázisméltódás következtében meghalt. — (A csári pár körülménye.) Jól értesült politikai körökben Suvalov közleménye alapján egész biztosra veszik, hogy az orosz császári pár mindjárt a koronázás után külföldre utazik és legelőbb a császárné hazájába Hessen-Darmstadtba megy és azután hivatalos látogatást tesz a német császári udvarnál. — (A hercegi Montenegro.) Miklós montenegrói fejedelem egy ukáza, melyben elrendeli, hogy az összes montenegrói harezosok február elsejéig teljes

hadilábra kell, hogy helyezkedjenek, a ezernagorezok közt nagy izgalmat keltett. A fejedelem népgyűlést hívott össze, melyen hosszú beszédet tartott és kifejezte azt, hogy ukázanak ezélja csupán a montenegrói harezzi készütsége volt. Mi — ugymond a fejedelem — senkit sem kívánunk megbántani, de ha valaki minket megtámad, az kigyóhoz nyul. Velünk van az Isten és Oroszország. Oroszország mögött nincs senki, csupán az Isten és az örökös jég. De Oroszország és mi nem félünk senkitől, csak az Istentől.

Országgyűlés.

Budapest, január 23.

Helyiérdekű beszédek foglalták le a mai ülés legnagyobb részét. Ami természetesen is, a megyei közigazgatás költségeiről lévén szó, amely tétel bőséges alkalmat ad a hazabeszélésre. Ezt az alkalmat két kézzel aknázták ki Szinay Gyula, aki debreczeni és hajduböszörményi sérelmeket panaszkodott föl.

H.-Böszörmény képviselője, főlesapott Debreczen város fogadatlau prókatorának. Csak személyes gyűlölség és nagyfokú tájékozatlanság mondathatta Szinayval azt, hogy a polgári fa árát a főispán nem akarta lejjebb szállíttatni s hogy mikor a közgyűlés mégis leszállította ugyanesak a főispán működött közre boszúból abban, hogy a belügyminiszter a pótdadó kivétését hozta javaslatba a hiány fedezésére.

Sima Ferencz volt a másik hazabeszélő, a Ház legnagyobb hazabeszélője, a ki tudja Isten hányadszor mondta el, hogy ő tökéletesen össze van forrva a néppel és ő is egy darabja a népnek. A népnek ez a beszédes darabja ma kivételesen nemesak hazabeszélt, hanem országos ügyeket is mozzgatott. Így többek közt a választási reformra nézve egy igen elmés javaslatot tett.

— Adják — azt mondja — az összes főispánokat és szolgabirákat — Apponyi mellé, hadd járja velük Apponyi az országot vagy egy hónapig, és akkor fogadni

Végre fejem egészen betoltam és épen a lámpás csapóját akartam megnyitni, a mikor hüvelykujjam lecsuszott a vasfogóról és az öreg ur felült ágyában és felkiáltott: Ki az? Én csendesen maradtam és nem válaszoltam semmit. Egy teljes óra mult el s én mozdulni sem mertem, tán nem is vettem lélegzetet, szempillámmal sem hunyorítottam; de ez idő alatt azt se hallottam, hogy az öreg ur visszafeküdt volna. Még mindig felülve maradt ágyában és hallgatódzott ép úgy, mint ezt én tettem minden éjjel, ő is a tücsökre figyelt, a falban.

Hirtelen, mintha valami halk sóhaj-tást hallottam volna. Halálfélelem sóhaj-tása volt ez. Fájdalom, vagy bánat sóhaja nem volt. Az a tompa, félig elfojtott hang volt, a mely a rettegéstelt keblekből szokott felszakadni. Oh, én ösmerem nagyon is jól ezt a kinterhes sóhajt. Nemely éjszaka, a midőn éjjélkor minden mélyen alszik, az én keblemből szokott a sóhaj így feltörni; iszonyatos szorongatás közben a rémeket szaporitva, melyek öntudatomtól megfosztanak. Oh mondom, nagyon jól ösmerem és tudtam, mit érezhet az öreg ember fájt nekem az, bár legmélyebb bensőmben örvendtem rajta. Tudtam, hogy az első neszre, a mely őt arra birta, hogy ágyában feküdjön, mindjárt ébren maradt. Mind jobban és jobban fogta el a rettegés, akárhogy igyekezett is magát megnyugtatni, hogy a nesz aggodalomra nem ad okot.

Hiába mondta magában, hogy semmi baj sinés, csak a szél az, a mely a kirtőbe tévedt, vagy talán egy kis egér,

mely a padláson végig futott, vagy épen maga a falban levő tücsök lassu csiripe-lése volt. Bizony, az öreg ember maga igyekezett magát ilyen magyarázatokkal megnyugtatni. De mind hiába volt. A közeledő halál már elébe lépett, fekete árnyát áldozata lelkére borítva; ennek a sötét árnyak borzadalmas hatása volt az, a mi daczára annak, hogy semmit sem látott, sem nem hallott, jelenlétemet a szobába sejtette vele.

Miután hosszú ideig igen türelmesen vártam, a nélkül, hogy hallottam volna, hogy visszafekszik, elhatároztam magam végre, hogy lámpásomon újra egy kis rést nyitok. A legnagyobb elővigyázattal tettem meg. Lehetetlen azt még el is képzelni, hogy mily lassan és óvatosan nyitottam meg a csapót, míg végre egyetlen egy vékony sugár, oly finom, mint egy pókháló szál, átszűrődött a résen és saskeselyű szemére villant.

Nyitva volt. Egészen nyitva és a midőn reá pillantottam, hirtelen dühre lobbantam. Egész tisztán láttam ezt a halvány kékséget, azzal az utálatos vékony hártával, mely elhomályosította, úgy hogy megborzongott egész velőm. Az öreg ember alakját vagy arcát azonban nem vehettem ki — mert valósággal valami rejtélyes ösztön folytán a lámpa fény-sugarát egyenesen ez előttem oly borzalmas szemre villantottam.

Mondtam már, hogy az én állítólagos örültégem csak érzéseim tulfinomultságában keresendő. Ekkor valami halk, tompa, ismétlődő zaj ütötte meg fületem, mint valami vattába göngyölt órának a

tik-takja. Ez a zaj is olyan ösmerős volt előttem. Az öreg ur szívverése volt az és dühöm ekkor felszikkasztott, mint a hogy a dobpergéstől a katonák bátorsága jobban felszítódik, midőn öldöklő harezra indulnak.

De még ekkor is fékeztem magam és veszteg maradtam. Alig mertem lélegzetet venni és a lámpást mozdulatlanul szilárdan tartottam kezemben. Megkísérlettem, hogy mily biztosan tudom a fény-sugarat egyenesen szemére irányítani. Közben szívének pokoli dobogása mind hangosabb és hangosabb lett. Minden pillanatban gyorsabb és hallhatóbb. Az öreg embernek iszonyata a tetőpontra hágott. Azt mondtam, hogy minden pillanattal gyorsabb és magasabb, meg fognak engem érteni? Mondtam, hogy ideges vagyok és az is vagyok. Most a mélységes éjjeli órában a félelmetes, halálos csendben, ebben az ódon házban a különös zaj folytán le nem győzhető rettegés fogott el. Csak még pár másodpercig tudtam magamon nyugalmat erőltetni. De a szív-dobogás mind hangosabb és hangosabb lett és úgy hittem, hogy a szívnek bele kell repednie. Ekkor újabb iszonyat fogott el. Valamelyik szomszéd meghallhatná a zörejt! Ez mindennek véget vetett. Az öreg ember órája ütött! Hangos kiáltással felszakítottam a lámpás ellenzóját és beugrottam a szobába. — Csak egyszer — egyetlen egyszer sóhajtott fel. Egy perc alatt lerántottam őt a padlóra, rágyömösöltem a nehéz párnákat. Aztán elegetten vihogtam, hogy véget ért. A szive bár halkabban, de még pár percig tovább

merek, hogy egy szál kormányparti képviselő sem jön be a parlamentbe.

Amely radikális indítvánnyal azt akarta bizonyítani, hogy Apponyi népszerűbb mint Bánffy Dezső.

Később azt bizonyította, hogy a néppárt törekvései egészen jogosultak, bár az egyházpolitikai törvények neki jók, noha ellenük szavazott. Egyébiránt Zichy Nándort tartja olyan embernek, mint ő maga.

Ilyen szigorú logikai összefüggéssel diskurált a szentesi népvész vagy két óra hosszat.

Öt percz szünet után Bujanovics Sándor hozakodott elő az ő megígért bizonyítékaival a giráltyi szörnyűségekre nézve. Ezek a bizonyítékok részint ellenzéki újságok tudósításai, részint ellenzéki választók nyilatkozatai, amelyek a többszörösen felpanaszolt kortesfogásokat írásban ismétlik. Felhívta a képviselőházat, hogy itéljen, alaptalanul vadaskodott-e? A miniszter azt kérdezte, miért nem adtak be petíciót, ha igazak a visszaélések? Azért, mert a petícióval nem akarták magukat nevetségessé tenni. Hiszen a nyitrai választás dolgában még csak vizsgálatot sem rendeltek el. Az adatokat csak azért hozta a Ház elé, hogy bebizonyítsa a maga jóhiszeműségét.

Perczel Dezső belügyminiszter kérte Bujanovicsot, adja a kezébe azokat a bizonyítékokat, hogy megindíthassa a vizsgálatot. Szerencsésnek érzi magát, ha az igazi tényállást kiderítheti. Bujanovics jóhiszeműségét nem vonja kétségbe, csak adatokat kér s a rendelkezésére bocsátott adatokat köszönettel veszi. A miniszter azután a tegnap szóba hozott fővárosi ügyekkel foglalkozott és a szemére vetett protekció vádjá ellen védekezett. Szimának és Simának is megtette azt a sziveséget, hogy felelt a vádjakra, azután kérte a Házat, hogy fogadja el a tételt.

Hodossy Imre és Sima Ferencz személyes kérdésben beszéltek. Hodossy röviden, Sima természetesen hoszszabban. Ezzel végződött az ülés.

Igazságügyi szocializmus Debreczenben.

A laikust közvetlen nem érdeklő, de a jogkereső közönség érdekeit mélyen érintő körülményre kívánunk rámutatni, anélkül, hogy szakkezikk írására vállalkoznánk.

Tempora mutantur, és mi még sem idomulunk hozzá a megváltozott idők természetes követelményeihez. Pedig volna ambíciónk elég, sőt sok is, de nincs hozzá erőnk, nincs hozzá alkalmunk, hogy csak megközelítőleg is ama fokra fejleszthessük intézményeinket, hova ambícióink emelni szeretné, s a hova sokat emlegetett haladási képességünk, a változott idők fejlesztő hatása előtt meghajolni kész, de ma még fájdalom! legtöbb téren csak ideálokban tengődő korszellem megengedhetné és követelné.

Igazságügyünk árnyoldalait nem akarjuk a pessimizmus sötét színével kidomborítani, hál' Istennek! van bennünk még remény, hogy a megkezdett irányban, minden téren és oldalon, képesek leszünk az erős, az ideális önálló Magyarországot kiépíteni; nem esünk kétségbe minden legkisebb hiány láttára jövőnk felett, — de mégis szót kell emelnünk azon tapasztalataink tárgyában, melyeket az eddig is rohamosan fejlett s most is folyton és fokozódólag fejlődő jogéletünk lépten-nyomon produkál.

Még azt sem kiáltjuk, hogy az egész ország mentén dúló bajok orvoslását követeljük, mert hiszen köztudomású, hogy szép hazánk áldott földjén már-már erős gyökeret vert a korszellemével lépéstartó civilizáció, de ha az ilyen — a jogkereső közönségnek bár csak Debreczenhez utalt részére is enyire ártalmas momentumokra rá nem mutatnánk, büntársává szegődnének ellenségeinknek, akik kárörvendve szemlélik minden fogyatékos intézményeinket, és a kik bele betegesznek, valahányszor egy-egy helyes irányu lépést teszünk jogéletünk, társadalmiságunk fokozatos fejlesztésére vezető öntudatos pályánkon.

Nem is vádolunk senkit a mulasztásokért, hiszen azok eddigi pénzügyi viszonyaink mellett egyszerűen elkerülhetlenek voltak, másrészt pedig éppen nem orvosolhatlanok.

Arról van szó csupán, hogy a jogkereső közönség meglehetősen sokba kerülő ügyei olyképen láttassék el, mint azt a jogügyek az igazságszolgáltatás ideális elvei megkívánják s mint az magának az államnak is nyíltan bevallott céljaihoz is legillendőbb, t. i. gyorsan, pontosan és olcsón.

Olesó ellátás nagyon természetesen a legtávolabbi cél kell, hogy legyen, fő a gyorsaság és a pontosság.

E két elengedhetlen kellék indokolását bizonyára elengedik azok, a kik a jogélet terén töltve éjjel-napot, jól ismerik, mit tesz az az igazságszolgáltatásban: gyorsaság és pontosság. Azok számára pedig, kik maguk nem élnek közvetlenül a jogélet küzdelmes porondján — jelenleg nem bocsátkozhatnak hosszu és unalmas jogi fejtegetésekbe.

De különben is ezeknek érdekében, amazokhoz szólva, elég tényeket konstatálunk.

Sok igazság rejlik abban, hogy statisztikai adatok nélkül is feltételezendő, hogy minden panasz és sérelem legalább némi alappal bír, s hogy aki — pláne ilyen meglehetősen szakizű témát a nyilvánosság elé mer vinni, — azt előzőleg át és átgondolta, nehogy „a könnyelműség és frivolitás gyanujába essék.”

Egyelőre nem is nagy általánosságban, hanem meglehetősen szűk körre szorítva óhajtunk szólani, t. i. a debreczeni kir. járásbírósról — tegyük, ha jobban tetszik, munkás-kérdéséről.

Mert végeredményben az, ami mostani felszólalásunkat suggerálja, — nem egyéb, mint a debreczeni kir. járásbírósról szemlézetében és pedig ugy a fogalmi, mint a kezelő szemlézetben rejülő hiány, t. i. a létszám csekélyisége.

Huszonöt év előtti beosztás szerint áll ma is a kir. járásbírósról és ezen hosszu idő alatt dacára hogy ügyforgalma meg-

ketyegett. De ez nem aggasztott, a falon keresztül nem hallják — és végre csak abba hagyott. Az öreg ember halott volt. Eltávolítottam a párnákat és megvizsgáltam a hullát. Kétség nem lehetett, halott volt — halott, mintha soha sem lélegzett volna. Nem mozdult többet. Visszahívhatlanul halott volt. Szeme többé nem kinyitott.

A ki engem még tovább örültnek tartana, felhagy vele, ha hallja, mint tudom én vázolni a történeteket és mily nagy elővigyázattal rejtettem el a holttestet. Az éj már tünni kezdett és én néma sietséggel dolgoztam.

A padlóból felszakítottam három deszkát és mindent az így támadt nyílásba dugtam. Aztán oly ügyesen és pontosan illesztettem vissza a deszkákat előbbi helyükre, hogy ember szeme — nem még az Övé sem fedezhette volna fel semmiféle változást. Nem is kellett itt semmit felmosni, sehol egy folt — sehol egy véresebb legkisebb nyoma. Sokkal óvatosabb voltam. A midőn bevégeztem, az óra ütött, kopogtattak az utcaajtón. Könnyű szívvel mentem ki — hogy kinyissam. Mondom, könnyű szívvel, mert mitől félhettem volna? Három férfi lépett be, a kik a legnagyobb udvariassággal mint rendőrségi hivatalnokok mutatkoztak be. Szomszédaim egyike az éjjel egy kiáltást hallott, ez keltette fel a büntény gyanuját. A rendőrséget értesítették és az kiküldte hivatalnokait, hogy a helyszínen vizsgálatot ejtsen.

Mosolyogtam — mitől is féltem volna — fogadtam tehát az embereket. A

kiáltást azzal magyaráztam meg, hogy álomban én ejtettem azt, az öreg ur pedig falura utazott. Az egész házban körülvéztem látogatóimat és felkértem őket, hogy mindenütt szemlét tartsanak. Végre az öreg ur szobájába veztettem őket, megmutattam, hogy minden vagyona a helyén és érintetlenül áll. Biztonság érzetemben valósággal mámoros voltam, úgy hogy székeket hoztam és kényszerítettem a hivatalnokokat a leülésre, hogy fáradaimukat kipihenjék. Magam számára örült merészségemmel éppen oda állítottam a széket, a hová áldozatom hulláját el-takarítottam.

A rendőrök meg voltak elégedve. Viselkedésem meggyőzte őket és nekem egész jó kedvem volt, egész bátor voltam. Helyet foglaltak és a mig én egész elégtelenül válaszoltam kérdéseikre, ők közbe-közbe másról is diskuráltak. De nem sokára, úgy éreztem, hogy elhalványodom és azt kívántam, hogy bár már elmentek volna. Fejem fájt, fülem zúgott, de ők még mindig ott ültek és tovább teréseltek. A zúgás mind hevesebb lett, mindig-mindig szüntelenül hallottam, a mint határozott hangot ilt. Hogy megmeneküljek tőle, szabadabban elegyedtem a beszélgetésbe. De a zúgó zöreje csak tovább tartott, jobban kivehető lett, mig végre meggyőződtem, hogy nem a fülem zúg.

Mindenesetre igen halvány lettem, de annál élénkebben beszélgettem emel-
tebb hangon. De a zúgás újra erősebb lett. Mit kezdhettem? Valami tompa, dongó, gyors hang volt, olyan mint a vattába helyezett óra feltörő ketyegése.

Nekem a lélekzetem is elállt, de a rendőri hivatalnokok még mindig nem hallották. Még gyorsabban, még élénkebben beszéltem, de a zöreje is mind hangosabb lett. Felkeltem és heves gesztusokkal kezdetem jelentéktelen dolgokról beszélni. Mítsem használt, a zöreje is egyre nőtt. Miért nem mentek hát végre? Mintha megfigyelésükkel a dühig izgattak volna ezek az emberek, súlyos léptekkel fel és le jártam a szobában. Mind hiába! A zöreje egyre hangosabb, zúgóbb lett. Istenem, mit tehettem? Tajtékozottam a dühtől — őrvongtem, átkozódtam. Felkaptam a széket, a melyen ültem, kapartam vele a deszkákat, de minden mást túlzúgott a zaj. Egyre hangosabban-hangosabban. Hangosabban! És az emberek vígan tovább beszélgettek és mosolyogtak. Hát lehetséges-e hogy ne hallották legyen? Hatalmas Isten! Nem, nem! Hallották! Sejtették az összefüggést. Tudták a jelentőségét. Rémületem csak kigunyolták! Ezek voltak ekkor az én rettenetes gondolataim és még most is azok. De minden más csak balzsam lehetett e lelki kiállás szemben! S inkább el lehetett volna tűnni mint e gúnyt. Ezt az alattomos nevetést nem tűrhettem tovább! Ugy éreztem, hogy meghalok, ha nem kiáltok egyet! És most — hallga! Mind hangosabb, hangosabb, hangosabb a döngő zúgás. Gazemberek! kiáltám iszonyatosan ne alakoskodjatok. Beösmernem a tetet! Szakítsátok fel a gerendákat! — itt, itt innen hallszik ki szívének iszonyatos dobogása!!!

nyolczszorosodott, alig szaporított meg egy bíró és egy pár díjokkal, de semmi esetre sem az ügyszaporodás arányában.

A kik előtt elengedhetetlen a statisztika, azok kedvéért álljanak itt e néhány adatok, nem is a 25 évet, csak a legutóbbi két évet illetőleg, a mely két év alatt nem hogy szaporodás állott volna be a személy létszámban, (bíró ma is annyi van) hanem még apadt is egy aljegyző, egy joggyakornok és két irnok eltávoztával, kiknek helye nagyrészt betöltetlen, vagy pedig gyakorlatlan egyénekké teltetett be.

1894-ben polgári ügy:	24189
1895 " " " " :	28860
1894 " büntető " " :	4590
1895 " " " " :	4870
1894 " elnöki " " :	690
1895 " " " " :	776
tehát 1894-ben volt	29469 ügydarab
1895-ben pedig	34509 " "

vagyis egyetlen év alatt (megjegyzendő ehez, hogy az új sommás eljárás óta nem minden ügy darab kap új iktató számot és ez is legalább 1000 szám differenciát jelent) 5130-nyi szaporodás.

Es ez az 5130-czal szaporodott ügy mennyiség ma is ép úgy 6 bíró között oszlik meg, mint 1894-ben, a mikor még a bíró maga nem is tárgyalt minden ügyet, hanem az ügyvédeknek szabad volt maguknak beírni a jegyzőkönyvbe. Közel 6000 darab elintézése pedig egy bírónak nagyon, de nagyon sok — naponta 15—18 db jut, mely ha mind végrehajtót kiküldő blanketta kitöltés volna is elég volna egy napra, pedig 3—400 ítélet is van ám közté, a mi nem sablonos, hanem nagy tanulmányozást, tömérdek időt igénylő munka és ilyen is jut naponta egy-egy a többi munka mellett.

Tessék most ehez elképzelni — feltéve, hogy a sommás és perenkívüli eddigi ügykör nem szaporodnék is — mi lesz az eddig 5—6000 db-ot elintéztet bíróból az év végére, mikor 1896. január 1-től minden hagyatéki ügy a járásbíró elé van az új örökösödési eljárás szerint utalva és ami ez évben 4000 számnyi újabb szaporodást biztosan okozni fog? és aztán mi lesz azon kezelő személyzetből, mely eddig sem birt már a reá fokozatos nehezedő óriási munkával?

Sommás terminusokat — míg hagyatékíró nem volt is a járásbíró — 1½—2½ hónapokra kaptunk, mert a bíró ilyen megerőltetés mellett képtelen volt többet tüzni egy napra, midőn magának kell minden egyes ügyet betárgyalni.

Es ha már most a hagyatéki ügyek intézése is ugyanazon már most is túlterhelt bíró nyakába szakadt, vajjon mi lesz a sommás perekkel ezutánra? Szédület elgondolni.

Pedig folytathatnók még az iktatási hivatal is, a hol ma is egyetlen ember iktatja ugyan azokat, a miket fent elsoroltunk, mint 1872-ben, amikor 6000 körül járt az összes ügyforgalom. És e tengernyi iktatáson felül tartozik 2. rendű mutatót (büntetőt és polgárit) vezetni, vétivek, jogíveket kezelni, feleknek értesítést adni stb. a jó isten tudja mit és mit nem csinálni.

Mindezekből kétségtelen, hogy a megsokasodott teendők az igazságszolgáltatás érdeke feltétlenül megkövetelte, hogy legalább egy új bírói állás a hagyatékintézésére s legalább két új díjok az irodába rendszeresítették, a betöltetlen két irnoki állás pedig gyorsan betöltessék, hogy az ügymenet fel ne akadjon.

Ezeket ajánljuk a kir. tábla méltóságos elnökének humanizmustól áthatott jó indulatába és szives figyelmébe.

(bb.)

S z i n h á z.

* **Küry Klára vendégszereplései.** Küry Klára, a népszínház bájos primadonnája, hétfőn, kedden, szerdán fog fellépni színházunkon. Mint már jeleztük, a művész ez alkalommal lesz először Debreczenben. A helyárok a bérletszünetes előadásokra következők lesznek: Családi páholy 8 frt, első emeleti és földszinti páholy 6 frt, második emeleti páholy 4 frt. Első rendű támlásszék 1 frt 80 kr, II. rendű 1 frt 50 kr, III. rendű 1 frt 20 kr. Emeleti zártzsek a két első sorban 80 kr, a többi sorokban 50 kr. A bérlők jogai mindenkor fentartatnak az előadást megelőző nap déli 12 óráig. A jegyek már szombattól előre válthatók.

NAPI HIREK.

— **A debreczeni hölgyek ezredéves zászolója.** Tegnap délután ült össze legelőször az a végrehajtó bizottság, mely a debreczeni lelkes hölgyek ajándékát, az ezredéves lobogót a város banderiuma számára készített. A nő-elnök Váradi Szabó Jánosné urnő nem jelenhetvén meg, Simonffy Imre polgármester egyedül foglalta el az elnöki széket. Jelenvoltak: Veresné Szathmáry Teréz, Vecsey Imréné, Nagy Elekné, Szinay Gyuláné, Kuthy Zsigmondné, Rickl Antalné, Joó Istvánné, Békéssy Lászlóné, Balkányi Miklósné, Berger Jenőné, Steinacker Sándorné, Komlóssy Mihályné, Ábrahám Lászlóné, Kálmán Lajosné, Király Ferenczné, Eötvös K. Lajosné; — gróf Dégenfeld Anna és Mária, Gaál Ilona, Steinacker Viola, Komlóssy Etelka, Nánássy Róza stb. stb. Továbbá Dégenfeld József gróf főispán, Márk Endre előadó, Stáhl Géza h. főmérnök, Király Gyula tanácsnok, Donogán István, a bizottság pénztárnoka és Konez Ákos levéltárnok, a bizottság jegyzője. A sietős sürgős ügy érdekében a hölgyek keveset beszéltek, gyorsan határoztak. A vasárnapi értekezlet által elfogadott gyűjtési módnak megfelelőleg gondoskodtak a szelvényes jegyek mielőbbi kinyomatásával, melylyel Konez Ákos jegyzőt bízták meg. E jegyek 4, 10, 20 filléressek, egy és két koronások lesznek; a kisebb értékekből 100—100, a koronásokból pedig 10 és 20 db. lesz egy csomagban. A szelvények különböző színű papírra nyomtatnak; a színeket az ország és a város piros, fehér, zöld, illetőleg kék és sárga színeiből válogatják össze. A Dégenfeld grófkisasszonyok indítványára magyar költőktől kölcsönzött hazafias idézeteket is nyomtatnak a szelvényes jegyekre, például ilyeneket: „Magyar hölgynek születni főséges gondolat.” — „Magyar hölgynek születéssel, áldd érte sorsodat.” — Minthogy a multkorai értekezlet azt is elhatározta, hogy mindazok nevei, akik e szelvényes jegyek váltása által a zászló költségeihez hozzájárulnak, följegyeztessenek és emlékeztetnek okáért a közlevéltárban megőriztessenek, — a szelvényes jegyek úgy nyomtatnak, hogy azokra az adományozók neveit felírassák. A szelvényes jegyek elhelyezése elárusítás végett újból összehívandó ülésen történik a jövő héten. Másik igen fontos tárgya volt a tanácskozásnak annak a kérdésnek eldöntése, hol és ki által készíttessék a lobogó. Erre nézve Simonffy Imre kir. tan. polgármester jelentette, hogy hozzá már is több ajánlat érkezett zászlókészítőktől. —

A bizottság kívánatosnak mondotta ki, hogy a lobogó, a mennyiben helybeli vállalkozók annak izléses, stilszerű és kellő időben való elkészítésére biztosítékot adhat, idehaza rendeltessék meg; — ez a kívánság azonban nem zárja ki, minden lokál-pártiotizmus mellett sem azt, hogy a város határán kívül is ne bocsátkozzék tárgyalásba a végrehajtó-bizottság. Mert mindenekfelett álló kötelessége az, hogy a lobogó méltó legyen a debreczeni hölgyek közönségéhez, a nagy nemzeti ünnep főségéhez és hogy idejében elkészüljön. Ezuttal azonban csupán annyit határozott meg elvileg a bizottság, hogy a zászló a város színeit, (ezitromsárga és világoskék) viselje, a város czimere pedig rajta legyen. A zászló terveinek költségeinek beszerzése heraldikusok véleményének meghallgatása mellett szűkebb körű küldöttségre bízott, amelynek tagjai: Váradi Szabó Jánosné, Veres Lászlóné, Dégenfeld Anna és Mária grófnők, Eötvös K. Lajosné, Balkányi Miklósné, továbbá Márk Endre, Stáhl Géza és Konez Ákos. Az ülés ezzel véget ért.

— **A jogász- és tisztviselői-kör** folyó hó 26-án d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés a kör életének mult évi mozzanatairól. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a mult évi zárszámadások megvizsgálásáról és a pénztár állásáról. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Az igazgatóválasztmánynak s a tisztviselőknek megválasztása.

— **Goldberger Mór viselt dolgai.** Ez a név mind sürűbben fordul elő a lapok rendőri hírei között. Mert Goldberger Mór gonosz csont, veszedelmes ember, aki tolvaj-ságoknak, rablásoknak és rablógyilkossági kísérleteknek volt értelmi szerzője és tetleges részese. Mindez most derült ki róla, lassan, egymásután, hogy sikerült az I. kerületi rendőrségnek Goldberger urat kézrekeríteni. A legújabb leleplezésről a következő értesüléseink vannak. Még a mult év május hó 29-dikére virradó éjjel történt, hogy ismeretlen tettesek a Kövesdy-féle hízaló tőzomszédságában lakó Kiss József sertéskereskedő ellen lövöldözésekkel egybekötött vakmerő rablási kísérletet követtek el. A IV. ker. rendőrség annak idején a nyomozást megindította, de eredménytelenül, a tetteseket nem sikerült kézrekeríteni. Most az I. ker. rendőrséget érte az a szerencse, hogy a tettesek nyomára jött. Említettük több ízben, hogy ugyan csak az I. ker. rendőrség erélyes nyomozás után elfogta a Fülkey-féle órásüzlet betörőjét Goldberger Mór személyében. A veszedelmes ember ellen a vizsgálat tovább folyt s kiderült, hogy egy másik üzletet is ő rabolt ki. A rablásban cznkostársa is volt, még pedig Szekeres János sertéskupecz személyében, ki a Kulhanek-féle pénzhamisító bandának is tagja volt. Az I. ker. rendőrség megbízható adatoknak lévén birtokában, a melyekből biztosan meg lehetett állapítani, hogy a rablásokat Goldberger és Szekeres követték el, a nyomozást tovább folytatta, még pedig a legfényesebb eredménnyel, mert ujjal kiderítette, hogy a Kiss József sertéskereskedőnél elkövetett rablógyilkossági kísérletet szintén Goldberger Mór és Szekeres János követték el. Szentpétery rendőrfogalmazó Kiss Józsefet egnap hallgatta kiez ügyben. Szekeres Kiss József sz. mszédságban lakott s a helyi viszonyokkal teljesen ismerős volt. Kiss tanakkal igazolja, hogy Goldberget a rablást megelőző napon, valamint az utána következő napon a hízaló kö-

rül látta hosszabban ólalkodni. Neje, midőn a lövés után az ablakon kipillantott, Szekeres alakját s járását vélte felismerni. Más terhelő bizonyítékokat is szerzett a rendőrség, melyekből kitűnik, hogy a tettes tényleg Szekeres és Goldberger volt. A rendőrség a vizsgálati fogságban levő két ember ezen újabb kiderített ügyét áttette a kir. ügyészhez. Megemlítjük még, hogy Szekeresnél letartóztatása alkalmával 47 frt 88 kr. készpénzt, három darab értékes aranygyűrűt és két ezüst órát lánczezal találtak, melyet a vizsgálati iratokkal egyetemben tett at a rendőrség a kir. ügyészhez.

— **A debreczeni gyógyszerárak történetéből.** A következő észrevételeket kaptuk: A D. E. tegnapi számában az Uj gyógyszerár feliratu cikkben tévesen állítottatott volna fel Debreczenben. A két legutóbbi időben engedélyezett gyógyszerárak közül az egyik az 1842-ben felállított, jelenleg Tóth Béla-féle gyógyszerár, a másik pedig az 1867-ben felállított csapó-utezai gyógyszerár volt. 1858-ban nem állítottatott fel új gyógyszerár, csak helyet változtatott, a nagytemplom melletti Révész-féle, akkor Beregszászi-féle házából, saját N.-Péterfia elején lévő házába vevén át Szilágyi Péter Mihály régi jogu gyógyszerárát. Ennyit helyreigazításul, anélkül, hogy a 9-ik gyógyszerár felállításának kérdése érintetnék.

— **Megfagyott.** Folyó hó 9-én a Polgár és Nánás közötti országúton Dobos Mátyás polgári lakost megfagyva találták. A vizsgálat nyomán kiderült, hogy Dobos Mátyás, Szlamka Balázs eseléd pajtásával f. hó 8-án egy puszta 2 szekeren gabonát vittek, s amidőn Dobos ittas állapotban a szekeren elaludt, a szekér vele feldőlt. Szlamka ekkor az ökröket a Dobos szekerehöz kifogta s a legközelebbi tanya felé behajtotta, míg Dobos a szekeren hagyta, ahelyett hogy alvó pajtását áttette volna a saját szekerebe. Szlamka az esetről akkor nap nem tett említést senkinek s csak másnap indult pajtásának a keresésére, amikor az már meg volt fagyva. Gondatlanságáért a csendőrség feljelentette a t.-löki kir. járásbírósnak.

— **Halál vérmérgezés miatt.** Borzasztó halállal mult ki tegnap Hladik János nyugalmazott államvasuti gépfelügyelő. Két héttel ezelőtt a kályhában tüzet igazítva megsértette a keze fejét. Következő nap földagadt a keze, de csak harmadnap mulva hívtatott orvosokat. Ezek gyógykezelés alá is vették, de haszatlan. A daganat elterjedt az egész karra és iszonyu fájdalmakat okozott. Tegnapelőtt dr. Ujfalussy József vizsgálta meg a beteget. Ő ősmerte fel a baj tulajdonképeni okát: *vérmérgezést.* De már segíteni nem lehetett. Hladik tegnap reggel kiszenvedett. Temetése holnap délután lesz a nagyvárud-utezai 2203. sz. háztól. Feleségénéhány héttel ezelőtt halt meg.

— **Titkos kereskedők.** A folyó évben a pénzügyigazgatók nagyban készülnek a három éves adókvivétési munkálatokhoz. A pénzügyigazgatóság a miniszter felhívására ez alkalommal az egész megye területén fekvő vasuti állomásokon megvizsgálja a feladási és leadási fuvarlapokat. Ez uton nemcsak a bejegyzett kereskedők üzleti áruforgalmát lehet megállapítani, hanem azt is, hogy kik foglalkoznak termény, állat, fa, tojás aprójószág és másnemű üzletekkel, anélkül, hogy erre engedélyük volna, vagy ezen üzletükről adóbevallást adnának. Az így beszerzett adatok alapján fogják azután az adójukat megállapítani.

— **Az elzárt Kőbánya.** A földművelésügyi miniszter a kőbányai sertéspiacot nemcsak a kivitelt, hanem a bevitelt el is elzárta. Tegnap este 7 óra után érkezett Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesterhez táviratilag a 6165. számú következő rendelet: „Kőbányai piac megvédése érdekében sertéseknek Kőbányára szállítását január 25-től kezdve megtiltom. Azonnal intézkedjék ennek legkiterjedtebb módon

közzététele iránt. Darányi.” — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy Bosznia és Hercegovina több nagy fogyasztó városaiba pl. a legismertebb hangzásu Maglaj, Dobaj, Dolna, Tuzla, Travnik, Zeple, Sarajevó, helyhatósági igazolvánnyal leszurtt sertések, szét darabolatlan állapotban vasuton bevihetők.

— **15 évi fegyház hitvesgyilkosságért.** A debreczeni kir. törvényszék ma ult össze ítélni Ferge János ügyében, ki tavaly ősszel Tégláson feleségét szörnyű módon meggyilkolta. A bíróság következőképen alakult: elnök Moesy József, szavazó bírák Hoffmann József és Konrad Sámuel, jegyző Öreg Béla. A vádhatóságot Simonffy Béla kir. alügyész képviselte, míg a vádlottat dr. Fejér Ferenc ügyvéd védte. A vádlott 15 évi fegyházra és 10 év hivatalvesztésre ítéltetett.

— **Vakmerő tolvaj.** Példáját ritkító vakmerőséggel követte el legújabb bűnét Erdei András, a rendőrség fekete könyvébe sokszor bejegyzett és többször büntetett csavargó. Tegnap, az est homályában ismét a tettek mezejére lépett. Veres-utezán loholt végig s daczára a sűrű ködnek, észrevette éles szemével, hogy a Varjas Imre lakatos házának kapuja nyitva van. Gyors elhatározással lépett a sötét udvarba s onnan észrevétlenül, az általa valószínűleg ismert legény-szobába nyitott és egy szál gyufa világánál hirtelen összepakolt egy párnát, egy téli kabátot s több ruhadarabot, aztán megkezdte visszavonulását. Az udvaron azonban észrevette egy eseléd, ki azonnal értesítette a mestert. Varjasi a harmadik utezában utólrta, ahol aztán birokra került a sor közte és a tolvaj között. Volt hajhuzás, hóban hempergés, a mi természetesen nem ment egész csöndben s csakhamar publikuma gyülekezett a páros viaskodásnak. A felek közül az erősebbik Erdei, mindjárt rendőri oltalom alá került. A központi rendőri irodában: *itt vagy hát megint* — kiáltással üdvözölték. A rendőrség már áttette ügyét és őt magát is a kir. ügyészhez.

Városi és megyei hírek.

— **A szervezeti szabályzat.** A város szervezeti szabályzatát revideáló nagy bizottság szerdán és csütörtökön délután folytatta a javaslat tárgyalását. Napirenden volt először is a rendőrkapitányságok szervezete. A bizottság a most 75 tagból álló rendőr-legénység létszámát 50 I. és 50 II. osztályu rendőrré javasolja emeltetni. A mostani 8 pandur helyett külső- és belső szolgálatra 18 lovas rendőrt indítványoz. Ezeken kívül 3 lovas kézbesítő és 14 lovas mezőcsősz, a kik közül 6 a mátai biztos, 8 pedig a mező-rendőrkapitány mellé osztatnék be. A hajdu-legénység 11 személyből állana, még pedig 1 őrmestertől (ez új állás), ki házfelügyelői teendőket is végezne, 1 tizedesből és 8 gyaloghajduból, akik a városháza őrségét képeznék és a belső területen kézbesítéseket teljesítenének. A tisztiszolgák száma megszorítottatnék, a főispánon, polgármesteren és főkapitányon kívül tisztiszolga felett rendelkeznék a főjegyző, főügyész, a tanácsnoki kar és az árvaszéki elnök. A hivatalszolgák létszáma attól függ, mi módon állapítatják meg majd a tisztviselők személyzete. A vásárfelügyelő mellé teljesen hasonló hatáskörrel, helyettes vásárfelügyelő állittatik, mindketten tartoznak két évi fizetésöknek megfelelő biztosítékot tenni. A tisztj ügyészség szervezetenél megengedtetik a magán ügyvédkezés, a mennyiben hivatalos teendőikkel össze nem ütközik. Tegnap a számvevőség ügykörét tárgyalták. Marad az eddigi A tárgyalást a jövő héten folytatják.

— **Kinevezés.** Gróf Dégenfeld József főispán ifj. Csóka Sámuel végzett joghallgatót, tartalékos hadnagyot kinevezte a városhoz közigazgatási gyakornoknak február 1-én kezdődő fizetéssel.

— *** Kőbor cigányok letelepítése.** Boczkó Sámuel rendőrkapitány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a debreczeni illetőségű vándorcigányokat állandó lakáshoz és rendes foglalkozáshoz szoktassa. E célból ma javaslatot terjesztett a tanács elé. Az indította erre, hogy Debreczen határában hol egy, hol más helyen cigánytelepek képződnek, így legközelebb a vasuti állomás áruraktára mellett. De onnan az állomásfőnök panaszára el kellett távolítani a veszedelmes szomszédokat. A rendőrség a b.-ujvárosi ut mellett levő gödrök közé utasította őket, mire a cigányok igazolták debreczeni illetőségüket s e miatt nem lehet őket kitoloncolni. A közrend és az emberiség szempontjából javasolja tehát a főkapitány, hogy ezen cigányok részére állandó lakóhelyül a városi régi téglavetőben üresen álló kunyhók jelöltessenek ki, a hol a rendőrség könnyebben figyelemmel kísérheti és inkább rendes foglalkozásra kényszerítheti őket.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A t. Házból.

— **Budapest, január 24.** A belügyi költségvetéshez ma Szentiványi Kálmán, Horváth Gyula szólottak, ki szerint Gajary multkori beszéde Apponyira nézve némileg kényes helyzetet teremtett. Gajary szólott ezután, konstatálván, hogy a kormánypart Apponyitól békeföltétel gyanánt a néppárti izgatás elitélését követelte, melyről Apponyi eddig hallgatott. Perczel Dezső kijelentette, hogy a belügyi költségvetést a tisztviselők jobban honorálása végett föl kell emelni. A tételt a Ház megszavazta. Ugron javasolta, hogy főispánok ne kaphassanak vasuti engedélyt. Babó a bódvavölgyi vasut összes iratainak a Ház elé terjesztését követelte.

— **Miklós főispán és a bódvavölgyi vasut.**

— **Budapest, január 24.** A Magyarország mai számában a bódvavölgyi vasutra vonatkozólag közzétett közjegyzői okmányokat illetőleg Miklós borsodi főispán kijelenti, hogy azokat Szabó boszorból publikálta, ki ellen ő még decemberben esalás miatt bünyenyítő vizsgálatot tett, melynek tárgyalása ügyét földeríti; addig is Szabót minden gaztettre képesnek nyilvánítja, ki érthető célzattal járt el.

Mulatságok.

— *** A vörös-kereszt-egylet bálja.** Az idei farsang egyik legfényesebbnek, legsikerültebbnek ígérkező mulatsága, a vörös-kereszt-egylet debreczeni fiókja által tartandó bálra, most küldötték szét a díszes meghívókat. A meghívót, a bál sikerét biztosító, alább olvasható fényes névsorral, egész terjedelmében itt közöljük:

Meghívó a magyar szent korona országainak vörös-kereszt-egylete Debreczen városi választmánya által 1896. évi február hó 8-án, szombaton, az „Arany Bika” dísztermében saját kórházi céljaira megtartandó zártkörű bálra. A választmány nevében: Simonffy Imre, kir. tanácsos, elnök, Váradi Szabó Jánosné, elnök. Márk Endre, jegyző. Fenyéri Zádor Lajos, pénztárnok. Csiffy Katalin, Dobiecki Sándorné, Gáll Józsefné, Géresi Kálmánné, özv. Hegyi Mihályné, Holländer Gyuláné, özv. Kacskovics Ivánné, Kaszanyitzky Endréné, dr. Kola Jánosné, gróf Kornis Zsigmondné, özv. Leeb Pálné, Medve Kálmánné, Paksy Imréné, Puky Gyuláné, Simonffy Imréné, Steinfeld Mihályné, Szabó Kálmánné, Széll Farkasné, Szögyény Jánosné, Joó Istvánné, Vargha Ferenczné, özv. Veress Lászlóné, Ábrahám László, Balogh Ferencz tanár, Boczkó Sámuel, Csanak József, Dalmy Kálmán, Dobiecki Sándor, Görgy Vincez a. k.

b. ezredes, Hajdu Gyula, Jóna Dániel, Karap Mór, dr. Kola János, Komlóssy Dezső, Körner Adolf, Koszorus Lajos, Miskolczy Jenő, dr. Pallay Miklós, dr. Rothschnek V. Emil, dr. Sárváry Gyula, Steinfeld Antal, Szabó Kálmán választmányi tagok. Bizottsági tagok: Ábrahám Lászlóné, Bekény Péterné, Berger Henrikné, Berger Jenőné, Békessy Lászlóné, Bobory Györgyné, gr. Bethlen Sarolta, gr. Degenfeld Ottóné, Erincz Ernőné, Eötvös K. Lajosné, Fráter Imréné, Gerzon Ödönne, Görgey Vinczéné, Györfly Aladárné, Huzly Louise, Igyártó Sándorné, Irinyi Istvánné, Jekelfalussy Lajosné, Király Ferenczné, Kardos Lászlóné, Komlóssy Dezsőné, Kölesey Sándorné, Láposy Ferenczné, Losonczy Álmósne, Miskolczy Jenőné, Mayer Emilné, Mérey Ottóné, Rácz Gyuláné, Sárváry Gyuláné, Szabó Antalné, Szabó Kálmáné, Szalay Józsefné, Szeghő Istvánné, Szentpály Bériné, Szinay Gyuláné, Szesztina Jenőné, Szunyogh Sándorné, Tóth Aurélné, Ujfalussy Józsefné, Ujhelyi Andrásné, Vecsey Zoltánné, Visky Károlyné, Vurmb Emilné, Zádor Lajosné. Rendező-bizottság: Berényi Gábor, Dóczy Emil, Drávetzky Pál, Farkas Gábor főhadnagy, Fráter Emil, Horvát Taksony, Hosszúfalussy Lajos, Ináncsi Jenő, Kardos Béla, Kubay Lajos hadnagy, Kneusel Károly hadnagy, Kovács József, Laszkáry Gyula, Miskolczy István, Nagy Pál főhadnagy, Olchváry Zoltán, Paraszka Gyula, Papszász Lajos, Poroszlai László, Sáfrány Lajos, Soltész Elemér, Szentpály Gábor főhadnagy, Schuster János hadnagy, Szücs Géza, Szücs Jenő, Tóby Elek, Steinacker Aurél hadnagy, Varga Elemér. Belépti-jegy személyenként 2 frt, páholy-jegy 6 frt. Jegyek előre válthatók: fenyéri Zádor Lajos egyleti pénztárnoknál. A páholyba való belépéshez külön jegy nem szükséges. Kezdeté este 9 órakor.

* **A polgári-kör bálja**, ez a jó magyar izü, feszelen multság holnap, szombaton este fog lezajlani a Bika-szállodában. A közép-rendü intelligens polgári elem szokott farsangi találkozót adni egymásnak a polgári-kör táncmultságain. Így lesz most is. A rendezőség pedig gondoskodott róla, hogy aki elmegy, kellemesen emlékezzék vissza a polgári-kör báljára.

* **Dalestély**. Sziveskedjék b. lapjának legközelebbi számában közzétenni, miszerint a kereskedő ifjak dalegylete jövő február hó 5-én dalestélyt rendez, s kéretnek azok, kik meghívót nem kaptak, az egyesületi helyiségben a háznagyhoz fordulni. Tisztelettel Váradi István.

Huszártisztek párbaja.

Az olaj össze nem keveredik a vízzel, — s bármennyire lelkesítse, s összeforrasztja is a közös magasatos ezél huszárezredünk azon tisztjeit is, akik különböző nemzetiek, az alapjellem különfélesége mégis szétválasztja őket legalább a magánéletben, — vagy éppen szembe állítja őket egymással.

Két huszárszázadparancsnoka, Dezső gróf és Delkof kapitányok mindenképp kitünő férfiak s egyformán mintaszerű tisztek. De míg a magyar Dezső inkább mint bravour-lovas volt nagy hírű az armádiában, Delkof, aki nagy szorgalmával és vaskövetkezetességű önzésével tudott magának fényes állást szerezni a fényes pályán, betanítónak, mesternek volt elsőrendű, theoretikus tudásban és zord nyugalmában is fölülte állván a heves önértékes magyar grófnak.

Gyakorlóterünk egyik esücskét használatatlanná tette egy moesáros folt, melyet a szomszédos birtokrészről magas akác-sövény s azontul egy széles árok választott el. Egyszer, amint a gyakorlat befejeztéről valamennyien arra lovagoltunk, Dezső lova belelépett a süppedékes pocsolóba, ami a kapitányt egy kis káromkodásra ingerelte. „Forduljunk vissza, ugymond, erre be nem mehetünk a városba.”

— Hacsak a sövényen át nem, mondá Delkof.

— Igen, a madár, de nem lovas, felelt Dezső.

Ez aztán támasztott egy kis vitát közöttük, mely a legsimábban folyt, de a puha szavak alól mint a rejtett szuronyok hideg fénye, kicsillagott az az élesség, melylyel egymás iránt a két tiszt viseltetett. Delkof szilárdul megmaradt a mellett, hogy azt a sövényt, bár előtte a talaj süppedékes, átugrani nem lehetetlen, s akinek bátor szíve van, s hozzá jó lova, (s ezzel találta Dezső gróft a legérzékenyebben) annak nincs mitől tartania. Végre Dezső inkább időgesen, mint haragosan így szólt:

— Nos, ha van olyan ló, amely ezt a sövényt és árkot átugorja kötelezem magam becsületszavamra, hogy Satanelával átugrom én is.

A nyár elmúlt. Az ősz egyik napján Delkof remondákat tanított be a gyakorló téren, — egy pej esikóval azonban sehogysem bírt. Elkövetett vele mindent, a csikó csak olyan vad és fékezetlen maradt, s végre is kiszabadítva magát, örült vágatással rohant egyenest — a moesaras résznek. „Az a galopp majd lehüti egy küssé”, mondá Delkof, — de a pejkó majdnem ugyanabban a pillanatban elérte az őtláb magas sövényt és — átugorta. Delkof a legközelebbi lóra pattant, utána vágatott a pejesikónak, s ott találta azt az árkon túl állva, lelógó nyakkal, reszkető testtel, lehorzolt véres térdrel, de semmi egyéb különös baja nem történt.

Dezső ép valami vadászatot volt, s midőn este hazérkezett, természetesen, hogy szinte megrohanták ennek a valóban rendkívüli eseménynek az elmondásával. S miatt elmondták töviről hegyire, hogy mi történt, Delkof folyton rászögezte szuró tekintetét Dezső grófra, aki egy küssé elsápadt a hallottakra. — Tehát mégis igazam volt, tette hozzá Delkof. Emlékszik rá, hogy mit beszélünk a tavasszal? Im egy ló, a mely azt a sövényt átugrotta.

Másnap Dezső gróf inasával egy levelet küldött hozzám, s azzal költött fel korán reggel: „Jójj, kérlek, azonnal a gyakorló tere, ott várlak. Jójj lóháton és hamar.”

Felöltöztem s Dezsőt már ott találtam, amint mozdulatlanul ülve lován várt rám. Megösmertem Satanelát. Ez kitünő, szép fekete telivér paripa volt, de szeszélyes. Néha olyan jámbor és engedelmes, hogy egy gyermek megbírt vele, máskor Sándor gróft is ledobta volna a hátáról. S a legnagyobb hiba az volt, hogy sohasem lehetett tudni, most ép minő napja van Satanelának.

Dezső röviden elmondta, amire nagyon jól emlékszem, hogy minő párbeszéd folyt le közte és Delkof között tavasszal. S hozzátette: „Én most kötelezve érzem magam ezt az ugrást megköczkáztatni, minden kibuvó nélkül.”

Hiába szegültem az örült szándék elé, mondtam, hogy erővel is megakadályozom, — Dezső hajthatatlan maradt, reám mint tanura szükségére van, ám megteszi az ugrást tan nélkül is, ha elmegyek, legjobban esetben is marad belőle annyi, tette hozzá mosolyogva, hogy bizonyítani fogja, hogy szavamnak állottam.

Különb sejtelmem sines, hogy minő hangulatban van Satanelá. Majd teszek vele egy kis próbát.

S megkísérletto a gyakorlótér apró akadályait átugratni, Satanelának azonban ép — rossz napja volt. Ágaskodott, fiézánkolt, félreugrott, de engedelmeskedni nem akart. Dezső úgy ült rajta, mint a ezövek, s rendkívüli nyugalommal, szelidséggel igyekezett lovát engedelkenységre bírni. Végre elfogyott az ő türelme is s korbácsát megfordítván a súlyos ezüstgombbal egy retteneteset sújtott a Satanelá fülei közzé. A kancza a következő pillanatban tul volt az akadályon, hanem aztán a szügyébe vágta a fejét, — s repült ki a gyakorlótérre. Láttam, amint Dezső egész teste súlyával s mind a két keze huzásával igyekezett lovát a retentő sövény felé terelni — s ez sikerült is, mert Satanelá ugyanabban az örült paceben nagy ívet írva le, lekanyarodott.

Ugy éreztem magam, mint aki arra van kárhóztatva, hogy végignézzek egy öngyilkosságot, s még az újat sem mozdíthatja meg a veszélybe rohanó élet megmentésére. Ló és lovas alakjának körvonalai mindjobban

összeolvadva tüntek el szemem elől... A galyak hirtelen recscentek egygyet, — az ugrás megtörtént. A sövény tulsó oldalára vágatva, első pillanatra Satanelát láttam, amint előlábait maga alá szoritva, hátsó lábait ki-nyújtva állott úgy, hogy fejét a talajba fektette. Egy pillantás elég volt arra, látnom, hogy Satanelá kitörte a nyakát. Mintegy tizenöt lépéssel odább fekiúdt Dezső, arezezal a földön, minden életjel nélkül.

Sarkantyuja csupa vér volt. Leugrottam a nyeregből, fölemeltem Dezső fejét s testét megfordítottam abban a meggyőződésben, hogy halott. De legnagyobb esodálkozásomra, sőt őszintén megvallva, rémületesre azt vettem észre, hogy ajka mozog s egyszerre fölnyitja szemét is.

Egy hosszú percig rám meredt hangtalanul, aztán suttogva kérdé: „Hol van Satanelá?” Aztán az én segítségemmel fölállt, megtapogatta magát tetőtől talpig, karját, vállát, lábát; egy esontocska sem hagyta el az ő rendes helyét. Egymásra tekintettünk; szinte hihetetlen volt az, ami megtörtént. Hány ember kitörte már a nyakát, vagy tette magát nyomorékká azzal az akadály-ugratással; s most itt állt Dezső kapitány, mögötte az öt láb magas akác-sövény és egy tizenkét láb széles árok — mellette agyonzuzott lova. Aztán megtekintettük Satanelát. A kadaver első érintésre elveszítette egyensúlyát és oldalalt zuhant végig a földön; nyitott megüvesedett szeme ránk meredt. Dezső följe hajolt és leszorította a szemehéját. Nem mondta épen, hogy „szegény Satanelá!” — de amint lassan visszamentünk a városba, mély hallgatásban merült.

Delkof kapitány másnap kérvényt küldött az ezredhez: hogy helyezték el máshova.

S. G.

Az örök nőietlen.

Egyszer egy emberismerő azt mondta, hogy a regényírók nagyon rossz szolgálatot tesznek az emberiségnek, a mikor hőseiket olyan tökéletes, földöntúli lényeknek, ideáloknak festik mind. Mert akárminő szép legyen is a költészet, s nemes dolog annak termékeiben gyönyörködni, a regényeket olvasó közönség, mely többnyire tapasztalatlan ifjakból és lányokból áll, olyan fogalmat alkot magának a nőről a férfiról, s a férfiről a nő, hogy a mikor aztán a valóságban megösmerek egymást, nagyon gyakran az egész élet keserűségével fizetik meg ezt a csalódásukat, a melylyel ideáljaik alakjain csüggöttek.

A hírlapok, ezek a megdöbentően hüszéges fotografiák ugyancsak ellensúlyozzák amazit a hatást, s kérdés, hogy annak sarkalló és ennek kijózanító hatásai közül melyik az áldásosabb befolyásu.

Az örök nőiben, a mit a regények olyan ékesen pengetnek el a maguk többé-kevésbé hárfaszerű hangszerükön, a hírlapok, maga az élet megmutatja az örök nőietlent is, — gyakran olyan ríktó színekben, hogy a gyöngébbhez szokott tekintetnek megfájdul tőle a szeme.

Ha elvándorlunk a női emancipáció hazájába, New-Yorkba, minő képek tárulnak elénk! Csak egyetlen napnak a rendőri jelentését kell megtekintenünk.

Ez egy napon huszonnégy nőt kellett bevinni a rendőrségre, akik mind az alkohol élvezete folytán váltak olyan tehetetlenekké, hogy kijózanodásuk csakis az őrszobában volt remélhető, vagy csakis így vonhatták el őket azon kedvteléseiktől, hogy a közönséget magukviseletökkel és beszédeikkel megbotránkoztatassák.

S e kis csoportban volt mindenféle rangu hölgy, férjes is, hajadon is, uri is, műveletlen is. A 14 éves Mary Ann Jonest és tizenöt éves barátóját Alice Condryt, különben mindkettő fejlett szőke szépség, másik két barátójukkal az utca sarából szedte föl a rendőrség, ahol dadogó nyelvel is olyan dolgokat hadartak össze-vissza, a melyek hallatára, a mi európai, de egyáltalán el nem kényeztetett

érzéseink megborzadhattak volna. Maguk-viselete a rendőrség előtt sem javult meg, csak jóval később tudtak fölhozni mentségükre annyit, hogy nem tudták mit cselekszenek.

A rendőrség lekipásztorának megvallották aztán, hogy előbb egy koresmában meg lehetős menynységű sört ittak, aztán elfogyasztottak egy üveg rumot, a melynek birtokába valami furfangos esel útján jutottak. Alice-ról atyja, aki kovács, s szintén részeges fickó, elmondta, hogy az ő leánya majdnem minden estét kívül tölt a házon és rendesen részegen tér haza. A rendőrség természetesen gondot visel aztán rájuk, hogy a fenyegető végromlásból ezentúl őket megmentse.

Kate Strong férjes asszony, aki gyermekét vel együtt beleesett ittasságában egy gödörbe olyan szerencsétlenül, hogy elől minden foga kitérőtt. Ez önkénytelen bünhődés folytán csak 30 órai börtönrre ítélték.

S így folytathatók a többivel is, — de minek?

S ha más vidékre tekintünk, ahol az ember még ugyiszólván őseredeti, természetes „jós”, romlatlan állapotban él, meg nem gyöngülve és el nem tántorodva az emancipációnak sokak által rettegett hatásától, — szinte megvigasztalódhatunk.

Joszip a „fölszabadult lélek” vasárnap átsétál az ő Maruskájával a szomszédos városkába. Előbb meghatáro egyetértéssel járják a templomot. Aztán még párásan a szentelt víztől, besietnek a legközelebbi csapszékbe, amelyből a „szent” országban annyi van, hogy minden lakóra esik egy. Aztán isznak wutkít derekasan, s Maruska viszi a szót és iszik a nagyobbik pohárból. Fogy az égető, bódító ital mesés gyorsasággal.

S a mikor a nap lehanyatlik, Joszip és Maruska karba öltve kart tántorognak ki az utra, de még támogatják egymást. De nagyon nehéz, amit a fejükben visznek. Már a közelebbi kanyarodásnál a gyöngéd pár széthull, mint az oldott kéve. Joszip beleesik egy baloldali, Maruska a jobbfelől levő pocsolyába, — de az imádságos könyvével együtt, természetesen.

A rendőrség hagyja őket henteregni, hiszen ha tíz annyi volna sem bírná fölszedni, amennyi romlatlan lélek hüvelyé meghemperedik a sárban!

Késő éjjel fölébrednek, s indulnak hazafelé; az ut egyik részén csak veszekeszenek, a másikon már dulakodnak, s nem ritkán a szende szláv szépség, Maruska az, aki többet ad az ütlegből.

S másnap reggel vidám, üde, romlatlan lélekkel kezdik élni az új hetet.

De minek vándorolni olyan messzi fekvő vidékekre, a barbárság és a legnagyobb szabadság ezen végletibe! Maradjunk szépen itthon, ahol a műveltség tulzása nélkül, a szabadság pedig szabadosság híján oly kedvessé és kellemessé teszi az életet és az embereket!

S legyünk őszinték; mind ez a szóbeszéd csupán enyhítője, mentsége igyekezett lenni egy levélnek, — melyet egy előkelő urhölgytől, aki nagy műveltsége mellett úgy látszik nagyon jól tud gyűlölni is, de aki azért föltétlenül megbízható, igazmondó asszony az élet minden körülményei között, — mely levelet ez az urhölgy intézte hozzánk, követelevelé helyet az igazságnak, kiadatását az ő levelének.

S mi, minthogy ez a levél nemcsak jellemző, de fölülte nevezetes is tartalmánál fogva, közöljük azt, — bármily kelletlenül essék is, hogy a regényírók gyakran émelvesség fantáziáját kissé ellensúlyozzuk:

„T. Szerkesztőség!”

Önök bizonynyal ép olyan jól tudják már, miut az egész világ, hogy a remek, elegans,

s különösen a legfinomabb társaságban általán kedvelt P.-né elvált a férjétől. Hogy miért tette, minő körülmények között, az nem tartozik ide, lévén az ok ugyanis tökéletesen az, ami lenni rendesen szokott: „keresd a — férfit!”

Ami azonban nevezetes, korunkra és műveltségünkre fölülte jellemző, s így a külön fölemlítést megérdemli, az, hogy P.-né amikor fölsorolta, hogy férje mit tartozik neki kiszolgáltatni, mint az ő saját holmiját, ami nem tartozott sohasem közös háztartáshoz, de a szép urhölgy személyes élvezetére volt szánva, — az a 250 (kétszázötven!) üveg pálinka (creme, likör, hisz az mindegy), ami a nemes urhölgy hálószobája mellett egy fiúkében föltalálható. Ezt követeli mindenekelőtt, sértetlenül, hiány nélkül — és hamar!

Hát nem méltó ez a följegyzésre?

Az örök nőietlen, a tökéletes női szabadság hazájában, a rabszolgák szülőföldjén és az — előkelőség rétegében egyformán ott hon van . . . talán mégis jobb annál a regényolvasás, akárminő csalódásba kerüljön is.

CSARNOK.

A ki boldog volt.

Írta: Merk E.

14.

Fordította: Popper Dező.

De végre mégis el tudta felejteni a sors keserves csapásait. A sokoldalú teendő, mely a házban előadta magát, kitéltötte teljesen a nap minden óráját, a mennyiben mindennemű dologban, úgy gazdasági, mint üzleti ügyekben tanácsadója lett a bárónak, a ki a fiatal asszony okos tekintetében mind jobban bízott.

A mennyivel Julia esendesebb és odaadóbb természetű lett, annál nyugtalanabb és szenvedélyes lett Matild. De azért, ha Rueda jött, szívesen, mosolygó arccal fogadta, a régi megszokott módon eseegett vele, a melytől nem kellett félnie az esetleges tanúnak, de Julia többször hallotta mélyen felsóhajtani, miután barátja az ajtót maga után betette és jól látta, hogy milyen kétségbeesett pillantást vetett utána; minden szót, melyet a fiatal asszony óvólag vetett hozzá, hevesen visszautasított; és ő, ki Rueda vad, kalandos életéről sohasem akart még csak hallani sem, most már észrevette, hogy változás állott be, hogy a könnyelmű barátok serege, kikkel különben nappalait és estéit hahotázással tölti, ezimboráskodtak vele, hogy egy szép asszony, kinek szemében kegyelmet kapott, hiába ajánlotta fel a kaczerkodás minden művészetét, hogy lábainál láthassa őt, mialatt Rueda a magányos falusi nyaralóban időzött több heteken át. Es Juliának hiányzott a bátorsága a feleletre, egy észrevételt kellett volna kimondani, melynek gondolatánál még ő maga is megborzadt; azt kellett volna mondania: „Nem látod, te szegény leány, hogy az ő szemei — az én arezomon nyugosznak, hogy ő én miattam jár de?”

Minden kedveskedéssel, a mi csak tehetségében állott Ruedának, azon fíradozott, hogy barátja özvegyének kedélyét gyengédebbé és engesztelhetővé változtassa. Szerény és komoly hangon beszélt mindig hozzá, még egy herezegővel szemben sem lehetett volna udvariasabb, mint ezzel a vagyontalan, együgyű asszonnyal, a ki az ő kérésére idegen kenyeret evett; elhalmozta kis fiát mindenféle figyelmes-ségekkel, melyeket nem utasíthatott vissza, mert Matild sem bánta, ha akármily csekélységet is hozott Rueda kis öcsésének. Albert szívót mihamar megtudta nyerni, míg az anyja nem engedett ellenségeskedésből. Engesztelhetlen viselkedése bántotta és sértette, de egyazersmind izgatta

is, hogy meggyőzze a dacos asszonykát. Sohasem tapasztalta, hogy egy asszony, kitől barátságos pillantásért könyörgött, ezt megtagadta volna. A keserű szavak, melyeket a fiatal asszony neki egykor mondott, bele voltak edzve szívében; és nem szerelem volt az, a mi őt barátja özvegyéhez vonzotta; csak küzdelem volt, hogy melyik kettőjük közül az erősebb, a mi Ruedának esipős érdeket kölcsönzött.

Nem volt Julia olyan érzéketlen Rueda fáradhatlan udvariasságáért, mint a hogy azt a látszat mutatta, de még látta maguk között azt a koporsót, melyben halott férje nyugszik; és jól érezte, hogy azt a borzadalmat nem szabad még elfelejtenie, hogy hűsége és nyugalma ellen volna, ha nem látta Ruedában ellenséget.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Erték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1896. január 24-én

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.40	122.90
„ vasuti beruházási kőt. 4%.	125.—	126.—	—
„ koronajárdék 4%.	—	99.05	99.55
„ regále vált. kőt. 4%.	—	100.25	101.25
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.50	123.—
Egységes állam kötvény 4%.	100.50	101.—	—
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors	142.—	143.—	—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	413.50	414.—
Osztrák hitelbank részvény	—	361.25	361.50
Magyaripar- és keresk. bank. r.	114.25	114.75	—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%.-ossorsj.	124.—	126.—
„ 3-os	106.75	107.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.-os	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.50	12.—
Osztrák	18.50	19.—
Olasz	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	7.40	7.80
Jó-sziv	3.15	3.45

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	5.69	5.76
20 márkás arany	—	11.85	11.90
20 frankos arany	—	9.63	9.66
10 Sovereigns	—	12.—	12.05

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, január 23.

Gabona-üzlet. Buzát ma jól kínáltak, a kereslet kedvező volt. Elkelt szilárd iránzat mellett 30 ezer métermázsa tartott áron, kizárólag korai, de tulnyomólag raktári áruból.

Egyéb gabonaneműekben gyenge forgalom mellett az árak változatlanok maradtak, kivéve a zab lett valamivel olcsóbb, az iránzat lanyha maradt.

Eladások:

Buza: Tiszav. : 500 mm. 81 kg.	7.21	frt.
500 mm. 81 kg.	7.35	frt.
200 mm. 80 kg.	7.32	és fél
200 mm. 79 kg.	7.35	frt.

Zab. 6.00—6.35

Natáridő-üzlet.

Az iránzat eleinte szilárd volt s az árak emelkedtek, utóbb azonban meglanyhult és az árak engedtek.

Hivatalos felmondások nem történtek.

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza szept.-októberre	1896 7.16—7.18
„ márcz.-ápr.-ra	1896 6.96—6.98
Rozs szeptem.-okt.-ro	1896
„ máj.-juniusra	1896 6.31—6.33
Tengeri máj.-jun.-ra	1896 4.36—4.38
Zab márcz.-ápr.	1896 6.07—6.10
Repeze aug.—szept.	1896 10.60—10.65

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	1896	1896
Buza szept.-okt.-re	1896	
" márcz.-ápr.-ra	1896	6.96—6.98
Rozs szept.-okt.-re	1896	
" márcz.-ápr.-ra	1896	6.31—6.32
Zab márcz.-ápr.-ra	1896	6.06—6.08
Tengeri jul.-aug.-ra	1896	
" máj.-június-ra	1896	4.37—4.39
Repeze aug.-szeptre	1896	10.60—10.65

Sertéspiacz.

Budapest, január 23.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli súlyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr súlyban) — krtól — krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli súlyban) 50 krtól 51 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. súlyban) — krtól 45 krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő súlyban) 44 krtól 45 krig.

II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli súlyban) 45 krtól 46 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. súlyu) 44 krtól 45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő súlyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám: 1896. évi jan. hó 21. napján volt készletben, 34214 darab. 1896. évi január hó 22-dik napján felhajtott 30 darab 1896. január hó 22-ik napján elszállított 469 db. 1896. évi jan. hó 23-ik napjára maradt készletben 33775 db. Forgalom: üzletlincs, árak nem jegyeztetnek.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1895. október hó 1-től. —

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó. 48 p.
	minden kedden délután 12 ó. — p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 15 p.
Miskolcz-Kassa felé	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolcz—Kassa felé	este 8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	délután 4 ó. 02 p.
	m. á. v.-től reggel 5 ó. 48 p.
H.-Büszörmény—Bő 1- ²⁾	vásártérről " 6 ó. 04 p.
Sz.-Mihály felé	m. á. v.-től délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről " 4 ó. 10 p.
Füzes-Abony felé	m. á. v.-től reggel 5 ó. — p.
	vásártérről " 6 ó. 13 p.
Óhat—Köcs—Polgár felé	m. á. v.-től d. u. 4 ó. 12 p.
	vásártérről " 4 ó. 22 p.
Derecske-Nagy-Léta felé	r. 8. ó. 35 p. és d. u. 4 ó. 17 p.

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló	gy. v. d. u. 1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 " " " " " " " "	sz. v. este 8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 " " " " " " " "	reggel 5 ó. 45 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

a délután 3 ó. 47 p.-kor érkező	sz. v. reggel 9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező	gy. v. délután 2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 " " " " " " " "	sz. v. este 7 ó. 05 p.
" " 2 " 40 " erk. sz. v. (P.-Ladányig	gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p.

Debreczenbe érkezik.

Budapest—Nagyvárad felől	délután 3 ó. 47 p.
" " " " " " " " " " " "	(gyorsvonat) este 7 ó. 09 p.
" " " " " " " " " " " "	éjjel 2 ó. 40 p.
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel 4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel 7 ó. 50 p.
" " " " " " " " " " " "	délután 12 ó. 16 p.
" " " " " " " " " " " "	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este 7 ó. 45 p.
Kassa—Miskolcz felől	reggel 8 ó. 07 p.
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
Kassa—Miskolcz felől	este 7 ó. 40 p.
	reggel 8 ó. 09 p.
B.-Szt.-Mihály— ¹⁾	m. á. v.-hoz 8 ó. 17 p.
H.-Büszörmény felől	vásártérről " 6 ó. 35 p.
	m. á. v.-hoz " 6 ó. 44 p.
F.-Abony felől vásártérről	délután 5 ó. 21 p.
	m. á. v.-hoz " 5 ó. 30 p.
Óhat—Köcs—Polgár felől	vásártérről reggel 7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz " 8 ó. — d.
Derecske-Nagy-Léta felől	r. 7. ó. 25 p. d. u. 8. ó. 18 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.**Debreczeni Városi Színház.**

Idényb. 22. szünet. Párosb.-szünet 22. sz.

Ma, pénteken, 1896. január 24-én

Az új honpolgár.

Eredeti fővárosi életkép dalokkal, 3 felvonásban. (Rendező: Krémer.)

Holnap, szombaton, 1896. január 25-én páratlan bérletben:

Strogoff Mihály utazása

Moszkvától Irkuczkig.

Nagy látványosság 10 képben. Verne Gyula regénye után írta: Csepreghy.

Kiadó és laptulajdonos:

"Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Férfiaknak!

Férfigyengeségnél (impotentia) a cs. és kir. szab. "galvano villamos készülék" önhasználatra a legjobb szolgálatot tesz.

Volta tanár rendszere.

Orvosiilag ajánlva. Leírásokat küld borítékban 10 kr. levéljeggy ellen.

Augenfeld J. elektrotechnikus.
15—26—4 Bécs, IX., Türkenstrasse 4.

Báli

és minden alkalomra való meghívók, elegáns kiállításban és olcsó áron

kaphatók

a CSOKONAI nyomdában.

Szabó Lajos Fiai

cézég

tudatja a n. é. közönséggel, hogy a farsangra nagy választékban érkeztek raktárra a 1—39—19

legújabb

Farsangi divat-

czikkék:

színes selymek, luszterek, világos színű divatszövetek, legyezők, szalagok, keztük.

"Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1896.

Férfi-ruhákra

Peruvien,

Tricot, Doskin,

Brassói és gácsi

divatposztók

olesó, szabott áron

kaphatók

Szabó Lajos fiai

özégnél,

Debreczen, Rózsater. 1-39—19

!Mindenféle köhögés!

ugymint a tégszerekek mindennemű hurutos betegségenél, nemkülönben a torok, tüdő, továbbá télegszetnehezégek, keskenymellűség, astma, elnyálkásodás, hőkharut, fajtókóh, rekedtség, csiklandozás a torokban — fejlődő tuberculosis a leggyorsabban és legbiztosabban távolíthatnak el a már évek óta legjobb hírnévnek örvendő, orvosi előírás szerint készített és orvosok által ajánlott: Szt.-György teával, 1 csomag 50 kr. és a hozzá tartozó szent-György hurut-por 1 doboz 50 kr. pontos orvosi használati utasítással együtt. Ke esebb mint két csomag nem küldetik szét.

Eredmény a használat után pár nappal észlelhető.

Csomagolás és szállító levélért 20 krral több fizetendő. A pénz előleges beküldése (postautalványon) megkívánatik. Megrendések csak egyenesen a sz.-György gyógyszerárúháznál, Bécs s. V./2. Wimmer-gasse 33. 6—19—4

Előkelő bizalmi állást

nyerhet

nagyobb fix-fizetéssel

jó előéletű

szorgalmas uri ember.

Nyugdíjasok előnyben részesülnek.

Referenciákkal ellátott kimerítő ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők. 65—3—2

Kávéház**megnyitás!**

Tisztelettel értesitem a nagyrédemű közönséget, hogy a Csapó-utczai

"ARANY SAS" kávéházat

átvettem és azt teljesen újonnan berendezve

1. hó 25-én, szombaton

Veres Tóni elsőrendű zenekarának közreműködésével megnyitom.

Hosszu gyakorlatom e téren remélnem engedik, hogy m. tisztelt vendégeimet megelégedésükre fogom kiszolgálni. 31—2—2

Számos látogatást kér

Szauer Sándor,

kávéész.